

NIEUWSBRIEF

Augustus 2026 > FOKNORMEN

BELANGRIJK!

Soms krijgen we een reactie van een lid dat niet op de hoogte was van bijvoorbeeld een wijziging in het Verenigingsfokreglement (VFR) of de procedure dekbeoordeling of een wijziging bij de Raad van Beheer, zoals de invoering van de foknormen.

Dat zette ons aan het denken ..

Want wat voor de één belangrijk is, is voor de ander misschien juist minder relevant. Het ene lid leest aandachtig alles over gezondheidsonderzoeken, terwijl een ander vooral geïnteresseerd is in evenementen of algemeen verenigingsnieuws. Daarom delen we alle informatie die voor onze vereniging en dus onze leden van belang is via verschillende kanalen. Bijvoorbeeld via het clubblad, tijdens de ledenvergadering, fokkersoverleg, in nieuwsbrieven, via de mail, op social media en uiteraard op de website.

Maar eerlijk is eerlijk: zelfs de meest opvallende kop helpt niet als een nieuwsbrief niet wordt geopend en niet wordt gelezen.

Ons vriendelijke maar zeker ook dringende verzoek is daarom: neem nieuwsbrieven en verenigingsmails altijd even door. Niet elk onderwerp zal voor iedereen relevant zijn, maar soms staat er informatie in die later van grote waarde kan zijn. Zo zorgen we er samen voor dat belangrijke ontwikkelingen niet alleen worden gedeeld, maar ook daadwerkelijk aankomen. En mocht je je afvragen of een bericht belangrijk is: de kans is groot dat wij het anders niet hadden gedeeld of verstuurd.

En nu de belangrijke informatie die wij nogmaals met je willen delen.

Nog 1 maand te gaan voordat de foknormen van de Nova Scotia Duck Tolling Retriever ingaan! We nemen je in deze special mee in de laatste informatie die tot onze beschikking staat. Omdat de foknormen belangrijk zijn voor ons ras sturen we deze special aan al onze leden.

Kort maar krachtig:

- ⇒ Per 1 oktober gaan de foknormen gelden voor alle stamboomfokkers van ons ras.
- ⇒ Een minimale leeftijd, screeningsresultaten heupdysplasie, elleboogdysplasie en (geldig) ECVO-oogonderzoek en 4 DNA-onderzoeken maken deel uit van de foknormen voor de Nova Scotia Duck Tolling Retriever (NSDTR). Zie [raspagina RvB](#) en de NSDTRCN nieuwsbrief van [juli 2026](#).
- ⇒ Controle vindt plaats bij de dekaangifte, dus vóór de dekking moet de Raad van Beheer in staat zijn gesteld om de uitslagen te controleren en accorderen in de dossiers van beide ouderdieren.
- ⇒ Niet voldoen aan de foknormen die voor ons ras zijn vastgesteld, betekent **GEEN STAMBOMEN** voor de pups die uit die combinatie geboren worden.
- ⇒ Ook fokkers die geen lid zijn van de NSDTRCN moeten aan de foknormen van ons ras voldoen om stambomen voor pups te krijgen.

Informatiesessies door de Raad van Beheer (RvB)

De afgelopen weken heeft de RvB informatiesessies georganiseerd voor fokkers in Nederland, waarin in 3 blokken de wijzigingen en aangescherpte wet- en regelgeving werden toegelicht.

Blok 1 - Waarom deze koers?

In dit blok is vooral ingegaan op de ontwikkelingen die er spelen in de rashondenfokkerij (kynologie) en welke stappen door de RvB zijn of worden gezet om het tij te keren. In eerdere nieuwsbrieven hebben we hier aandacht aan besteed.

Een belangrijke sheet lichten we uit: **Wat vraagt de wet van een fokker?**

Bij het fokken moet je, voor zover mogelijk, voorkomen dat:

- ⇒ Ernstige erfelijke aandoeningen worden doorgegeven.
- ⇒ Schadelijke uiterlijke kenmerken ontstaan of worden doorgegeven.
- ⇒ Ernstige gedragsproblemen worden doorgegeven.
- ⇒ Gezondheid of welzijn van ouderdieren en nakomelingen wordt benadeeld.

Fokkers moeten hun combinatie kunnen onderbouwen en kunnen aantonen dat zij aan de wettelijke inspanningsverplichting* hebben voldaan. Onbekendheid met de regels ontslaat een fokker niet van zijn/haar verantwoordelijkheid. Wet- en regelgeving wegen zwaarder dan rasbelang of verenigingsregels (VFR) en overtredingen kunnen tot (zware) tuchtrechtelijke maatregelen leiden.

Verantwoord fokken = bewuste keuzes maken!

* Wet dieren, art. 2.6 & Besluit houders van dieren, artikel 3.4 lid 1 en 2

Blok 2 - Wat moet ik als fokker concreet regelen

Belangrijke boodschap in dit praktische blok is dat de controle plaatsvindt bij de dekaangifte. Vanaf 1 oktober 2026 moet vóór de dekking duidelijk zijn dat aan de foknormen is voldaan. Gezondheidsonderzoeken en identiteit van de hond moeten dus ruim voor de geplande dekking te controleren zijn door de RvB. Voor inzet van een buitenlandse reu geldt dat bewijsstukken zelfs minimaal 2 maanden voor de dekking door de fokker aan de RvB aangeleverd moeten worden (als deze nog niet in het dossier van de dekreu staan).

Voor oudere honden, kunstmatige inseminatie levende reu en kunstmatige inseminatie overleden reu geldt dat maatwerk kan worden aangevraagd bij de RvB, eveneens minimaal 2 maanden vooraf.

De RvB heeft een praktisch checklist opgesteld

Ben ik klaar voor de dekking?
Praktische checklist voor Stap 1

- ☒ 1. Ik heb de foknormen voor mijn ras gecontroleerd.
- ☒ 2. Beide ouderdieren hebben de verplichte onderzoeken.
- ☒ 3. De uitslagen zijn geldig en voldoen.
- ☒ 4. De identiteit en documenten zijn controleerbaar.
- ☒ 5. Bij een bijzondere situatie heb ik tijdig contact opgenomen.

 Op tijd plannen voorkomt verrassingen bij de dekaangifte.

Veel praktische vragen betreffende de foknormen worden beantwoord op [deze](#) pagina.

De huidige redenen om geen stambomen af te geven, blijven ook gelden, waaronder:

- ⇒ Wanneer de 12-maanden regel wordt overtreden.
- ⇒ Als de oudercombinatie een te nauwe verwantschap heeft (inteeft).

Blok 3 - Wat betekent Gezondheidsgericht Fokbeleid (GGF) voor de NSDTR

In dit blok is de vervolgstap naar Gezondheidsgericht Fokbeleid (GGF) toegelicht. Een deel hiervan is voor de NSDTR al ingericht. De foknormen voor ons ras zijn namelijk al uitgebreider. We lopen hierin voor in vergelijking met andere rassen. De 'rasfoto' waarin alles samenkomt (het hart van het GGF) moet nog wel worden opgesteld.

Rasfoto: je hulp is hard nodig (meldformulier ziektes en overlijden)

Als rasvereniging zijn we verantwoordelijk voor het verzamelen en interpreteren van rasspecifieke gezondheidsinformatie. Hierbij hebben we je hulp hard nodig! Hoe meer Tollereigenaren het meldformulier ziektes en/of overlijden invullen, hoe beter we in staat zijn om betrouwbare analyses te maken op basis van de verzamelde data. Help je mee?

Samen bouwen we aan een gezonde toekomst van de Toller!

Informatie voor fokkers en dekreu eigenaren

Op basis van de openbare gegevens in Dutch Dog Data van de RvB zien we dat nog behoorlijk wat uitslagen van fokdieren ontbreken. Met nog slechts 1 maand te gaan, roepen we iedereen, die fokplannen heeft, op om alle beschikbare gezondheidsonderzoeken in het dossier van de hond te uploaden. De werkwijze staat uitgebreid beschreven in onze nieuwsbrief van [juli 2026](#). Hou er rekening mee dat er tijd overheen gaat alvorens de uitslagen door de RvB zijn geaccordeerd.

Aanvraag dekbeoordeling

Gezien de aangescherpte wet- en regelgeving en zwaardere verantwoordelijkheid op fokkers om erfelijke gebreken te voorkomen, is het **vooraf indienen** van een aanvraag dekbeoordeling **verplicht** (uiterlijk één maand voor de verwachte loopsheid). Zodat de Fokaangelegenhedencommissie (FAC) namens het bestuur kan controleren of beide ouderdieren voldoen aan de eisen zoals gesteld in het Verenigingsfokreglement (VFR). Dit geldt ook voor een eventuele reserve-reu. De gehele procedure is te vinden op onze [website](#).

Gezondheidsonderzoeken kunnen naar de FAC worden gemaïld zodra deze zijn uitgevoerd.

Dus lang voor een eventuele aanvraag dekbeoordeling.

- ⇒ Stuur de documenten digitaal naar de vrijwillige beheerders van de FAC via **fac@tollertales.nl**
- ⇒ Naam bestand: in de bestandsnaam moet de stamboomnaam + het onderwerp voorkomen (bijv. naam van het onderzoek of show).
Een voorbeeld: Brutusarlutheredchallenger-Combibreed uitslagen.pdf
- ⇒ Soort bestand: uitsluitend PDF of JPG (PNG kan niet worden verwerkt in ZooEasy en wordt geweigerd).
- ⇒ Gebruik géén linken om bestanden te versturen.

Speciale aandacht voor 'Vrij door vererving':

- ⇒ Conform het VFR is dit toegestaan tot **maximaal 1 generatie**.
- ⇒ Conform de RvB: 'vrij door vererving' kan op dit moment **NIET** worden geregistreerd door de RvB. Om te voldoen aan de foknormen moet minimaal 1 ouerdier vrij getest zijn.

Uitbreiding pakket CombiBreed

Sinds augustus 2026 maakt ook de DNA test DCM1 deel uit van het Tollerpakket (H656) bij CombiBreed. Niet alle DNA testen van het Tollerpakket zijn voor ons ras verplicht conform de foknormen en ons VFR, maar fokkers zijn wettelijk verplicht om zoveel mogelijk te voorkomen dat ernstige erfelijke afwijkingen en ziekten worden doorgegeven aan of kunnen ontstaan bij nakomelingen.

Wanneer binnen een ras bekende gezondheidsrisico's bestaan, mag van een fokker worden verwacht dat hij of zij onderzoekt of de beoogde ouderdieren vrij zijn van aandoeningen die voor het ras relevant zijn. Voor wat betreft erfelijke ziektes waarvoor helaas nog geen DNA test beschikbaar is, vermeldt toezichthouder NVWA expliciet dat fokken met honden die een erfelijke ziekte kunnen doorgeven, niet is toegestaan (en dat een dier dit ook kan doorgeven als het alleen drager is en zelf niet aan de ziekte lijdt).

Noot t.a.v. DCM1

CLAM en DCM1 (PDK4) zijn twee verschillende genetische testen die verschillende mutaties en aandoeningen onderzoeken van het hart.

Enkele voorbeelden

Ga naar de website van de Raad van Beheer voor meer FAQ over de foknormen

Geldigheid ECVO 12 maanden

Is de uitslag van het ECVO-oogonderzoek van een ouderdier op de datum van de dekking ouder dan 12 maanden dan ontvangen de pups géén stamboom.

Plan een nieuw ECVO-oogonderzoek op tijd in (houd rekening met de verwerkingstijd bij de RvB).

Een van de ouderdieren drager ➡ de andere ouder vrij getest

Is het ene ouderdier drager van prcd-PRA, JADD, CDMC en/of DEN dan moet de andere ouder op de datum van de dekking **vrij getest** zijn om te voldoen aan de foknormen.

12-maanden regel & nauwe verwantschap

Wordt er wel voldaan aan de foknormen maar niet voldaan aan de 12-maanden regel (conform BWG-artikel VIII.1 lid 5 KR)? Dan ontvangen de pups géén stamboom. Dit is ook het geval als de oudercombinatie een te nauwe verwantschap heeft.

Ontbreken monster getuigenverklaring

Een ontbrekende getuigenverklaring van DNA, afgenomen na 1 september 2024, betekent een **niet geldige** DNA gezondheidsuitslag voor de foknormen.

FAQ Toekomst Foknormen